

חידון התנ"ך הארצי לנוער לבתי הספר הממלכתיים תשפ"ב בנושא: דוד המלך-נעים זמירות ישראל

ממונה חידוני התנ"ך: יצחק בן אבי

רכז החידון: חננאל מלכה

מחבר השאלות: לירון בן משה

שם המתמודד/ת: _____

הנחיות:

לפניך 50 שאלות, 30 שאלות סגורות ו-20 פתוחות. בנוסף תדרש לענות על 12 שאלות מילואים למקרה של הכרעה. השימוש בכל חומר עזר אסור בהחלט.
משך המבחן: 75 דקות.

חלק ראשון: שאלות רבות-ברירה

לפניך 30 שאלות רבות-ברירה בנושא: דוד המלך. הקף במעגל את התשובה הנכונה ביותר.

דוד המלך המופיע לפנינו בספרי הנביאים בדמות המנהיג האהוב, המצביא עטור הניצחון ומקימה של ירושלים עיר הקודש - נגלה לפנינו בספרי הכתובים גם כמשורר קדוש שכל תחנות חייו היו שזורות שירים ותפילות לאלהים. מזמורים אלה כתב בספר התהלים שהוריש לנו, עליו אמרו חז"ל (מסכת פסחים דף קיז): "בעשרה מאמרות של שבח נאמר ספר תהלים".

שאלות 1-10 מוסבות על עשרה מאמרות של שבח שנאמרו על דוד המלך :

”וּיְמִי בְּכָל עֶבְדֶיךָ כְּדוֹד נְאֻמוֹ וְחֵתֵן הַמֶּלֶךְ וְסָר אֶל מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבַּד בְּבֵיתֶךָ”

1. נְאֻמוֹ

מי העיד "עדים נאמנים"?

- א. בועז
- ב. לבן
- ג. ישעיהו
- ד. ירמיה

2. חֵתֵן הַמֶּלֶךְ

מי ממלכי ישראל לא היה חתן של מלך נכרי?

- א. דוד
- ב. שלמה
- ג. אחאב
- ד. יהורם

3. סָר אֶל מִשְׁמַעְתֶּךָ

לגבי מי מצווה התורה "לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו"?

- א. מי שמתנבא בשם ה' לשקר
- ב. מי שמסית לעבוד אלהים אחרים
- ג. מי שאוכל את הדם עם הבשר
- ד. מי שממרה את פי הכהן

4. נִכְבַּד בְּבֵיתֶךָ

על בנו של מי נאמר "והוא נכבד מפל בית אביו"?

- א. נחש
- ב. שפן
- ג. צפור
- ד. חמור

”הִנֵּה רְאִיתִי בֶן לְיִשְׂרָאֵל בֵּית הַלְּחָמִי יָדַע נֶגֶן וְגִבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנִבּוֹן דְּבָר וְאִישׁ תִּצְרֶה וְהִ עֲמוּ”

5. יָדַע נֶגֶן

על נביא אחד מסופר : "והנה פנגן המנגן ויהי עליו יד ה'". על מה ניבא בעת הנגינה?

- א. ניצחון במלחמה
- ב. שנות רעב
- ג. הולדת בן
- ד. רפואה ממחלה

6. גבור חיל

על איזה מנהיג נאמר: "וַיִּבְחַר ... שְׁלֹשִׁים אֶלְף אִישׁ גִּבּוֹרֵי הַחֵיל וַיִּשְׁלַחֵם לְיָלֵה?"

- א. גדעון
- ב. יהושע
- ג. אבימלך
- ד. שאול

7. איש מלחמה

מי הנביא שאמר: "קִדְּשׁוּ מַלְחָמָה הָעִירוֹ הַגִּבּוֹרִים וְגִשׁוּ יַעֲלוּ כָל אַנְשֵׁי הַמַּלְחָמָה?"

- א. אלישע
- ב. עמוס
- ג. ירמיהו
- ד. יואל

8. נבון דבר

איזה מעמד בימי עזרא התקיים "לפני הקהל מאיש ועד אשה וכל מבין לשמע?"

- א. הקריאה בספר התורה
- ב. ייסוד בית ה'
- ג. ההחלטה להיבדל מן הנשים הנכריות
- ד. חידוש הקרבת הקרבנות

9. איש תאר

איזה תואר נאמר על אחד משלושת האבות?

- א. איש עברי
- ב. איש זקן
- ג. איש תם
- ד. איש צדיק

10. ה' עמו

על איזה מלך נאמר: "וְהָיָה ה' עִמּוֹ בְּכָל אֲשֶׁר יֵצֵא וְיִשְׁפִּיל וַיִּמְרֹד בְּמִלְחָה אֲשׁוֹר וְלֹא יִעָבְדוּ?"

- א. יהושפט
- ב. חזקיהו
- ג. יאשיהו
- ד. יהויקים

שבחים אלה שנאמרו באזני שאול נשאו פרי, ומיד בבוא דוד אליו מינה אותו שאול לתפקידו הראשון: "וַיָּבֵא

דָּוִד אֶל שָׁאוּל וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו וַיִּתְּהַבְּהוּ מְאֹד וַיְהִי לוֹ נִשְׂאָ כְלִים"

11. מי נהרג על ידי "עשרה נערים נשאי כלי יואב?"

- א. אבנר
- ב. אבשלום
- ג. עמשא
- ד. אדוניה

בעקבות הרוח הרעה ששרתה עליו, הפך שאול עוין לדוד וביקש להעבירו לתפקיד מרוחק מן המלך: "וַיִּסְרְהוּ

שָׁאוּל מֵעַמּוֹ וַיִּשְׁמְהוּ לוֹ שֵׁר אֶלְקָף"

12. מה נשלח "לְשֵׁר הָאֶלְקָף"?

- א. גדי עזים
- ב. נבל יין
- ג. לחם ניקודים
- ד. חריצי חלב

ובכל זאת, מעמדו הגבוה של דוד הקנה לו מקום של כבוד בשולחן המלך, כפי שהעיד בפני יהונתן: "הֲיֵנָה חֹדֶשׁ

מָחָר וְאֶנְכִי יָשֵׁב אֲשֵׁב עִם הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹל"

13. איזה חודש מופיע בשמו במגילת אסתר?

- א. תשרי
- ב. חשון
- ג. כסלו
- ד. טבת

גם בעת שנמלט משאול ומצא מחסה בשדה הפלשתים, ניכרו כישרונותיו הצבאיים של דוד ולקראת המלחמה

עם ישראל ביקש המלך הפלשתי למנותו לשומר ראשו, לאות על הצטיינותו ועל נאמנותו: "וַיֹּאמֶר אֶכְיִשׁ אֶל

דָּוִד לֵכֵן שָׁמַר לְרֵאשִׁי אֲשִׁימְךָ כָּל הַיָּמִים"

14. איזה אדם לא הושם ב"משמר" לאחר שחטא?

- א. מקושש העצים
- ב. המקלל
- ג. שר הטבחים
- ד. שר המשקים

לאחר ההתנקשות הבלתי-מתוכננת במלך היריב, איש בשת בן שאול, משחו כל שבטי ישראל את דוד למלך

על ישראל: "אֲתָה תִרְעָה אֶת עַמִּי אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֲתָה תִּהְיֶה לְנֶגִיד עַל יִשְׂרָאֵל"

15. בימי איזה מלך ניבא חגי?

- א. ארתחשסתא
- ב. כורש
- ג. דריוש
- ד. נבוכדנצר

בעת צרתו, כשברח מפני אבשלום, קיבל דוד סיוע נדיב משלושה ידידים שדאגו לצרכיו ולצרכי אנשיו. גם לאחר ששב לכס מלכותו, זכר להם דוד את החסד שעשו איתו, ולפני מותו ציווה את שלמה בנו להשיב להם חסד כגמולם.

שאלות 16-30 מוסבות על משלוח החסד שקיבל דוד משלושת ידידיו:

”מִשְׁכָּב וְסִפּוֹת וְכָלִי יוֹצֵר”

16. מִשְׁכָּב

מי נהרג בעודו ”שָׁכַב עַל מִטָּתוֹ בְּחֹדֶר מִשְׁכָּבוֹ”?

- א. אמנון
- ב. עגלון
- ג. גדליה
- ד. איש בשת

17. סִפּוֹת

איזה כסא מזכיר ישעיהו בנבואתו?

- א. כֶּסֶא רָם וְנִשְׂאֵא
- ב. כֶּסֶא שֵׁן גְּדוֹל
- ג. כֶּסֶא בֵּית יִשְׂרָאֵל
- ד. כֶּסֶא מִמְּלָכוֹת

18. כָּלִי יוֹצֵר

מי אמר: ”כִּכָּה אֶשְׁבֵּר אֶת הָעַם הַזֶּה וְאֶת הָעִיר הַזֹּאת כְּאֲשֶׁר יִשְׁבֵּר אֶת כָּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא יוּכַל לְהִרְפֶּה עוֹד”?

- א. מיכיהו בן ימלה
- ב. ירמיהו בן חלקיהו
- ג. חנניה בן עזור
- ד. צדקיה בן כנענה

”וְחֹטִים וְשֹׁעֲרִים וְקַמַּח וְקָלִי וּפּוֹל וְעֵדְשִׁים וְקָלִי”

19. חֹטִים וְשֹׁעֲרִים

באיזו מכה נפגעה השעורה, אך לא נפגעה החיטה?

- א. ארבה
- ב. ברד
- ג. ערוב
- ד. צפרדע

20. קמח

"וְלֹאֲשֶׁה עֵגֶל מִרְבֵּק בְּבֵית וְתִמְהָר וְתִזְבְּחֶהוּ וְתִקַּח קֶמַח וְתִלֵּשׁ וְתִפְּהוּ מִצֹּת" - עבור מי טרחה האישה?

- א. אליהו
- ב. אלישע
- ג. שאול
- ד. שמשון

21. פול

כמה ככר כסף נתן מנחם לפול מלך אשור?

- א. 10
- ב. 100
- ג. 1,000
- ד. 10,000

22. עֲדָשִׁים

"וַיִּצְאֶסְפוּ פְלִשְׁתִּים לַחֲמִיה וְתִהִי שֵׁם חֶלְקֶת הַשָּׂדֶה מְלֶאָה עֲדָשִׁים" - מי לחם בפלשתים?

- א. שמגר בן ענת
- ב. משלם בן ברכיה
- ג. שמא בן אגא
- ד. יהונתן בן שמעה

23. קלי

"וְלַחֶם וְקָלִי וְכִרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הַבִּיאָכֶם אֶת קֶרְבֵּן אֱלֹהֵיכֶם" - איזה יום?

- א. יום הנפת העומר
- ב. יום הכיפורים
- ג. יום ראשון של סוכות
- ד. יום שביעי של פסח

"וּדְבַשׁ וְחֶמְאָה וְצֹאן וְשִׁפּוֹת בָּקָר"

24. דָּבֵשׁ

מי הטיחו בפני משה: "אף לא אֶל אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ הַבְּיֹאֲתָנוּ וְתִתֵּן לָנוּ נַחֲלַת שְׂדֵה וְכָרִים"?

- א. בנות צלפחד
- ב. שניים וחצי השבטים
- ג. דתן ואבירם
- ד. הכהנים

25. חֶמְאָה

מי ניבא: "חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכַל כָּל הַנּוֹתֵר בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ"?

- א. ישעיהו
- ב. יואל
- ג. עמוס
- ד. חגי

26. צאן

מה קרה לצאן של איוב?

- א. נשבו ע"י כשדים
- ב. מתו בדבר
- ג. נפל עליהם הבית
- ד. נשרפו באש מן השמים

27. שְׁפוֹת בָּקָר

מי העיד על עצמו: "גם מקנה בקר וצאן הרבה היה לי מכל שהיו לפני בירושלם"?

- א. כורש
- ב. קהלת
- ג. רבשקה
- ד. יהוא

"כי אמרו העם רעב וענין וצמא במדבר"

28. רֵעֵב

בימי מי התלוננו העם "שדתינו וכרמינו ובתינו אֲנַחְנוּ עֲרֵבִים וְנִקְחָה דָגוֹן בְּרֵעֵב"?

- א. יוסף
- ב. משה
- ג. נחמיה
- ד. אחאב

29. עֵינִי

מנהיג ביקש מאנשי עיר אחת סיוע ללוחמיו: "תנו נא כפרות לחם לעם אשר ברגלי כי עינים הם". מה לא

מפורט בסיפור המעשה?

- א. כמה לוחמים היו איתו
- ב. כיצד הגיבו אנשי העיר
- ג. מדוע לא היה לו לחם
- ד. היכן הייתה המלחמה

30. צִמָּא

היכן התפלל אדם שלא ימות בצמא?

- א. עין חרד
- ב. עין רגל
- ג. עין דור
- ד. עין הקורא

חלק שני: שאלות פתוחות

לפניך 20 שאלות פתוחות בנושא: גלגל המזלות

מאזנים

31. מה קנה האדם שהעיד על עצמו "וְאָכַתְבּוּ בְסֵפֶר וְאָחֲתָנָם... וְאֶשְׁקַל הַכֶּסֶף בְּמֵאזְנַיִם"?

32. מי הנביא המוכיח את המתכוונים "לְהַקְטִין אֵיפָה וּלְהַגְדִּיל שֶׁקֶל וּלְעֹנֹת מֵאֲזִנֵּי מִרְמָה"?

עקרב

33. גבולו של איזה עם היה "מִמְעֵלָה עֶקְרָבִים מִהַסְּלַע וּמִעֵלָה"?

קשת

34. מי המלך שנצטווה על ידי הנביא "קַח קֶשֶׁת וְחֲצִים"?

35. על מי נאמר "וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת הַנֶּעַר וַיַּגְדֵּל וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר וַיְהִי רֹבֵה קֶשֶׁת"?

גדי

36. מי שלח את בנו אל המלך עם "חֲמֹר לֶחֶם וְנֹאֵד יַיִן וְגָדֵי עֲזִים אֶחָד"?

דלי

37. על מי אמרו "וְגַם דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק אֶת הַצֹּאֵן"?

38. מי אמר "יֵזֶל מַיִם מִדְּלֹו וְזָרְעוּ בְּמַיִם רַבִּים"?

דגים

39. בימי מי נבנה "שְׁעַר הַדְּגָיִם"?

40. מה מסופר על "דָּג גְּדוֹל"?

טָלָה

41. מי הקריב "טלה חלב"? _____

שׁוֹר

42. באיזה הקשר נזכרו "שור אחד צאן שש בָּרֹת וְצִפְרִים"?

43. השלם: "לא תזבח לה' אלהיך שור וְ _____ אֲשֶׁר יְהִיָּה בוֹ מוֹם"?

תְּאוֹמִים

על שתי נשים מסופר שילדו תאומים. מיהן?

44. _____ 45. _____

סֵרְטוֹן

46. הסרטון נבדל משאר בעלי החיים בהליכתו לצדדים.

אדם פנה לאנשים ואמר: "וְעַתָּה אִם יִשְׁכֶּם עֲשִׂים חֶסֶד וְאַמֶּת... הַגִּידוּ לִי וְאִם לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל יָמִין אוֹ

עַל שְׂמֹאלִי". מה הייתה הבקשה שביקש מהם? _____

47. מיהו המנהיג הקורא לעם:

"לְשֹׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַפְּתוּב בְּסֶפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה לְבִלְתִּי סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאלִי"? _____

אֲרִיָּה

48. מי האשים את העם: "אֲכָלָה חֲרֻבֵיכֶם וְנִבְיְאֵיכֶם כְּאֲרִיָּה מִשְׁחִית"? _____

49. מסופר על אדם שסירב לעשות מעשה מסוים, ובעקבות כך נאמר לו: "עַן אֲשֶׁר לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל ה' הִנֵּה הוֹלֵךְ

מֵאַתִּי וְהִכָּה הָאֲרִיָּה". מהו המעשה אותו סירב לעשות?

בְּתוּלָה

50. מפני איזו רעה קורא הנביא: "אֲלֵי כְּבִתּוּלָה חֲגַרְתָּ שֶׁק עַל בַּעַל נְעוּרֶיךָ"? _____

חלק שלישי: שאלות מילואים (שובר שוויון)

שים לב! הניקוד בשאלות 51-62 ישמש אך ורק להכרעה, אם זו תידרש.

ציין את שם האיש לפי תוארו:

51. אָבִי כָּל תַּפֵּשׁ כְּנוֹר וְעוֹגֵב _____
52. אָבִיר הָרַעִים אֲשֶׁר לְשָׂאוֹל _____
53. אֲשֶׁר עַל הַבַּיִת בְּתַרְצָה _____
54. הַנְּבִיא אֲשֶׁר מִגַּת הַחֶפֶר _____
55. כֹּהֵן בַּיִת אֵל _____
56. מְלֶכֶד כְּנַעַן אֲשֶׁר מְלֶכֶד בְּחָצוֹר _____
57. מִשְׁנֵה לְמֶלֶךְ אַחֲשֻׁרוֹשׁ _____
58. סֹפֵר מְהִיר בְּתוֹרַת מִשְׁהָ _____
59. פַּחַת יְהוּדָה _____
60. פְּקִיד נְגִיד בְּבַיִת ה' _____
61. שֹׁמֵר הַפְּרָדֵס אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ _____
62. שֹׁר צָבָא הַדְּדַעְזֹר _____

בהצלחה